

Olsztyn, 4 lutego 2026 r.

WOOS.4220.566.2025.SCH.5

Pan Bartosz Wojtkowski

Zgodnie z art. 50 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), po przeanalizowaniu złożonego uzupełnienia, ponownie wzywam do uzupełnienia Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia (KIP) polegającego na **przebudowie i rozbudowie drogi powiatowej nr 1632N na odcinku Bagienice Małe – Marcinkowo**, o następujące kwestie:

1. Podania ostatecznej liczby drzew planowanych do usunięcia w ramach realizacji ww. inwestycji. W przesłanej KIP oraz załączonej inwentaryzacji dendrologicznej pojawiają się duże rozbieżności dotyczące liczby drzew planowanych do usunięcia. Podane są 3 różne wartości tj.: 52 sztuki, 78 sztuk oraz 33 sztuki. W treści ww. dokumentów brak jest informacji dotyczącej przyczyny ww. różnic.
2. Przedłożenia nowych rozwiązań projektowych umożliwiających bezwzględne zachowanie dębów szypułkowych rosnących w pasie przedmiotowej drogi oznaczonych nr 20, 21 oraz lipy drobnolistnej oznaczonej nr 12. Ww. okazy posiadają obwody pni odpowiednio: 246 cm, 280 cm oraz 385 cm. W szczególności należy dołożyć wszelkich starań aby doprowadzić do zachowania ww. dębów. Stan zdrowotny dębów według opinii dendrologicznej oceniono jako dobry, natomiast lipy jako dostateczny.

Zgodnie z wyrokiem NSA sygn. akt III OSK 1994/22 z 28 lutego 2023 r. „W ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom skarżącej, organ wyjaśnił, dlaczego **prowadzenie prac związanych z przebudową drogi nie stanowi aksjologicznie ładunku wyższego niż zachowanie cennych elementów przyrody.** Wynika to z uwagi na wyjątkowość wydawania decyzji zezwalających na usunięcie drzew, dodatkowo popartych argumentacją o możliwości innego sposobu dokonania przebudowy ulicy, pozwalającą na pozostawienie drzew.”

Zaznaczam, że zgodnie z Wyrokiem NSA sygn. akt II OSK 634/17 z 5 lutego 2019 r. „Zasadą jest ochrona drzew i ich zachowanie jako podlegającego ochronie prawnej elementu przyrody, a ustawodawca pozwala od zasady tej odstąpić w sytuacjach szczególnych. Nie tylko na organie, ale także na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania przyczyn wskazujących na zasadność zastosowania tego odstępstwa, co wynika z przepisów określających wymogi formalne wniosku. Rola organu sprowadza się do rozważenia czy podana przyczyna jest bardziej istotna niż wartości związane z ochroną przyrody.”

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn, tel. 89 537-21-00, fax: 89 527-04-23, sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl, gov.pl/web/rdos-olsztyn

Ponadto zgodnie z wyrokiem NSA sygn.: III OSK 1780/21 z 17 stycznia 2023 r. „Z kolei wskazana wyżej zasada ochrony drzew znajduje oparcie w treści art. 2 u.o.p. ust. 1 pkt 8 i 9, zgodnie z którymi ochrona przyrody w rozumieniu ustawy polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: zieleni w miastach i wsiach (pkt 8) i zadrzewień (pkt 9). Nadto w art. 2 ust. 2 pkt 5 ustawodawca wskazał, że celem ochrony przyrody jest ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień. Należy uwzględnić również zasadę wyrażoną w art. 127 ust. 2 pkt 6 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001 r., Nr 62, poz. 627 ze zm.) stanowiącym, że ochrona roślin i zwierząt jest realizowana w szczególności przez ograniczanie możliwości wycinania drzew i krzewów oraz likwidację zieleni.”

Ponadto zgodnie z brzmieniem art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody cele ochrony przyrody są realizowane przez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, programach ochrony środowiska przyjmowanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego, strategiach rozwoju województw, planach zagospodarowania przestrzennego województw, strategiach rozwoju gmin, strategiach rozwoju ponadlokalnego, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz w działalności gospodarczej i inwestycyjnej. Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy *Prawo Ochrony Środowiska* Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie **strategii rozwoju**, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259). Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą **wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska**. W uchwale Nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia **strategii rozwoju** województwa: „*Warmińsko Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego*”, podjętej na podstawie art. 18 pkt 2 oraz w związku z art. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512 z późn. zm.), art. 14 ust. 5 w związku z art. 14a ust. 1 pkt 3 oraz art. 13 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, na str. 25 w zagrożeniach pn. intensyfikacja antropopresji na środowisko przyrodnicze wymieniono „*postępująca degradacja walorów środowiska przyrodniczego związana z nasilaniem się ruchu turystycznego w krótkim sezonie letnim, szczególnie na obszarach wiejskich, w tym w obszarze Wielkich Jezior Mazurskich; naruszanie stanu zadrzewień*”. W ww. strategii rozwoju województwa jako zagrożenie wskazano naruszanie stanu zadrzewień i degradację walorów środowiska przyrodniczego. Uznano zatem to za kluczowy czynnik powodujący naruszenie (zubożenie) krajobrazu kulturowego województwa warmińsko-mazurskiego. Zgodnie bowiem z treścią art. 5 pkt 20 ustawy o ochronie przyrody środowisko przyrodnicze to krajobraz wraz z tworami przyrody nieożywionej oraz naturalnymi i przekształconymi siedliskami przyrodniczymi z występującymi na nich roślinami, zwierzętami i grzybami. Ponadto w uchwale Nr XXIV/382/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia **Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego** do roku 2030, Tabela 29 Cele, kierunki interwencji oraz zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu do roku 2030, str. 212, za ww. cel przyjęto m.in. zachowanie alei przydrożnych drzew (ZP. 4.3). Jako podmiot odpowiedzialny za

monitorowanie i wdrażanie celów wskazano m.in. gminy. Ponadto ww. dokumencie na str. 197, tab 29 w zadaniu GW.4.2 zaznaczono, iż należy promować katalog działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzania i utrzymania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych). Jednocześnie na str. 213 ww. dokumentu, Tabela 29 Cele, kierunki interwencji oraz zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu do roku 2030 za ww. cel przyjęto m.in. nasadzenia drzew przy ulicach i drogach (ZP. 4.4). Jako podmiot odpowiedzialny za monitorowanie i wdrażanie celów wskazano Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego zarządy dróg oraz gminy.

Biorąc pod uwagę zapisy w POŚ oraz strategii rozwoju woj. do 2030 r. należy zaznaczyć, iż wycinka ww. drzew może doprowadzić do degradacji walorów środowiska przyrodniczego. Niewątpliwie wycinka ww. zadrzewienia spowoduje ujemę w strukturze lokalnego zadrzewienia oraz może stanowić bardzo negatywny oddźwięk społeczny. Celem wypełnienia zapisów ww. dokumentów konieczne jest „utrzymanie i wprowadzanie zadrzewień” i „nienaruszanie ich stanu”, co można zrealizować jedynie poprzez zredukowanie liczby wycinanych drzew, w taki sposób aby nie naruszyć funkcji zadrzewień (społecznych i krajobrazowych).

Tut. organ ma na uwadze również wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli zawarte w dokumencie pokontrolnym Nr ewid. 172/2021/P/21/074/LLU z 19 stycznia 2022 r. pn. „Zachowanie i zwiększanie terenów zielonych w miastach”. Na stronach 11, 27, 29 i 28 ww. dokumentu zaznaczono m.in., iż „Urzędy miast objęte kontrolą posiadały dane, informacje i oceny stanu przyrody i zasobów przyrodniczych, które co do zasady zawierano w podstawowych dokumentach strategicznych i planistycznych, takich jak strategia rozwoju, program ochrony środowiska czy studium. Spośród 19 miast objętych kontrolą, 15 posiadało aktualne (w latach 2015–2020) programy ochrony środowiska, jedno – nieaktualny. Pozostałe trzy miasta (...) nie posiadały takiego dokumentu, co naruszało art. 17 ust. 1 Poś oraz oznaczało, że nie wykorzystywano jednego z podstawowych instrumentów prowadzenia polityki ochrony środowiska. Program ochrony środowiska stanowi jeden z kluczowych instrumentów prowadzenia polityki ochrony środowiska rozumianej, jako zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 13 Poś).

Zaznaczam również, że zgodnie z Wyrokiem NSA sygn. akt II OSK 634/17 z 5 lutego 2019 r. „Zasadą jest ochrona drzew i ich zachowanie jako podlegającego ochronie prawnej elementu przyrody, a ustawodawca pozwala od zasady tej odstąpić w sytuacjach szczególnych. Nie tylko na organie, ale także na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania przyczyn wskazujących na zasadność zastosowania tego odstępstwa, co wynika z przepisów określających wymogi formalne wniosku. Rola organu sprowadza się do rozważenia czy podana przyczyna jest bardziej istotna niż wartości związane z ochroną przyrody.”

Ponadto zgodnie z wyrokiem NSA sygn.: III OSK 1780/21 z 17 stycznia 2023 r. „Z kolei wskazana wyżej zasada ochrony drzew znajduje oparcie w treści art. 2 u.o.p. ust. 1 pkt 8 i 9, zgodnie z którymi ochrona przyrody w rozumieniu ustawy polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: zieleni w miastach i wsiach (pkt 8) i zadrzewień (pkt 9). Nadto w art. 2 ust. 2 pkt 5 ustawodawca wskazał, że celem ochrony przyrody jest ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień. Należy uwzględnić również zasadę wyrażoną w art. 127 ust. 2 pkt

6 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001 r., Nr 62, poz. 627 ze zm.) stanowiącym, że ochrona roślin i zwierząt jest realizowana w szczególności przez ograniczanie możliwości wycinania drzew i krzewów oraz likwidację zieleni."

Zgodnie z postanowieniem NSA z 7 marca 2023 r. III OZ 78/23 „Z treści art. 74 Konstytucji RP wynika, że ogólny cel ochrony środowiska stanowi zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Bezpieczeństwo ekologiczne na podstawie art. 74 Konstytucji obejmuje działanie lub zaniechanie, pozwalające zachować lub przywrócić równowagę przyrodniczą niezbędną do zapewnienia współczesnemu i przyszłym pokoleniom odpowiednich warunków życia oraz realizacji prawa do korzystania z zasobów środowiska i zachowania jego wartości."

W wyroku WSA w Warszawie z dnia 25 czerwca 2020 r. sygn. Akt IV SA/Wa 255/20 zaznaczono m.in., iż „Drzewa i krzewy odznaczają się wysokimi wartościami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Tworzą one unikalne ekosystemy dla rozwoju wielu rzadkich i chronionych gatunków zwierząt i grzybów zlichenizowanych, pełnią bardzo ważną funkcję w procesie oczyszczania powietrza ze szkodliwych substancji gazowych i pyłowych, metali ciężkich, gleby, wody czy kształtowania lokalnych warunków wodnych oraz mikroklimatu. Dają cień dla podróżujących ciągami komunikacyjnymi (drogi, ścieżki rowerowe). Pełnią także istotną funkcję społeczną i kulturową. Ponadto zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w pasie drogowym zabrania się usuwania, niszczenia i uszkodzania zadrzewień przydrożnych. W związku z powyższym, podmioty odpowiedzialne za zarządzanie drogami, jak i ochronę środowiska każdorazowo powinny podejmować wszelkie możliwe czynności, które zapewnią bezpieczeństwo na drogach, przy zachowaniu przydrożnych zadrzewień. Każde planowane wycięcie drzewa powinno być poprzedzone wnikliwą analizą oraz zebraniem niezbitych dowodów, świadczących o konieczności wyeliminowania drzewa z krajobrazu. Decyzja o usunięciu drzewa jest decyzją nieodwracalną w skutkach. Prawodawstwo krajowe podaje szereg przepisów mających na celu ochronę drzew oraz restrykcje przy ich wycinaniu. Zgodnie z art. 83 ust. 1 uop, zezwolenie na wycięcie drzew jest wyjątkiem od reguły zachowania drzew, które jako element przyrody podlegają ochronie prawnej. Powołując się na orzecznictwo sądowo administracyjne organ wskazał m.in., że ochrona drzew przewidziana w ustawie jest ukierunkowana na zachowanie tego elementu przyrody, związana z możliwością uzależnienia przez organ zgody na usunięcie drzewa od jego przesadzenia lub zastąpienia innym drzewem, wiążąca się ze znacznymi opłatami i wysokimi sankcjami w razie naruszenia obowiązującego zakazu usunięcia drzewa, a zezwolenie na wycięcie drzew nastąpić może jedynie w sytuacji, gdy przyczyna taka zostanie przez organ uznana za przyczynę ważną, uzasadniającą rezygnację z przewidzianej ustawą ochrony drzew. Ponadto zagrożenie stwarzane przez drzewo powinno mieć rzeczywisty, a nie hipotetyczny charakter, zaś usunięcie drzew w takim przypadku powinno stanowić jedyną możliwość usunięcia stanu zagrożenia. Usuwanie drzew powinno być zatem rozwiązaniem ostatecznym i w szczególności dotyczyć drzew obumarłych, wiatrołomów lub drzew tzw. "wysokiego ryzyka", tj. posiadających wady budowy istotne dla statyki drzewa. **Ponadto wnioskodawca powinien dostosowywać swoje zamiary projektowe do obowiązujących przepisów i uwarunkowań także przyrodniczych, a nie na odwrót.**"

Odpowiedź na niniejsze pismo proszę przesłać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz organowi właściwemu do wydania decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach, tj. Wójtowi Gminy Mrągowo w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma.

Ze względu na konieczność uzupełnienia KIP w powyższym zakresie, a następnie konieczność przeanalizowania całego materiału dowodowego, zgodnie z art. 36 kpa informuję, że zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie nastąpi w terminie 21 dni od daty przedłożenia przez Inwestora kompletnego uzupełnienia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Olsztynie
Agata Moździerz
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Mrągowo (doręczenie elektroniczne) – z prośbą o poinformowanie stron postępowania
2. Pełnomocnik Inwestora
3. aa

